

NOTA SOBRE L'ESTAT DE LA UNIÓ EUROPEA
De la Presidència austríaca a la Presidència finlandesa
1 de juliol de 2006

Consell Europeu de Brussel·les del 16 i 17 juny 2006

El passat 16 i 17 de juny, es van reunir els caps d'Estat i de govern dels Vint-i-cinc Estats Membres de la Unió Europea en l'habitual Consell Europeu d'abans d'estiu. **En aquest Consell -el darrer sota presidència austríaca- hi havia sobre la taula, entre d'altres: el debat sobre l'ampliació, el futur del procés de ratificació de la Unió Europea, i la integració d'Eslovènia a la zona euro.**

Pel que fa a l'ampliació, actualment, hi ha tres processos paral·lels d'ampliació oberts a la Unió Europea. Per una banda, **Romania i Bulgària han negociat ja la seva adhesió**, i el seu ingrés definitiu depèn del compliment de les condicions establertes. **Tot sembla apuntar que entraran efectivament a la Unió l'1 de gener de l'any vinent** i, en el pitjor dels casos, ho farien un any més tard.

Croàcia i Turquia es troben en una altra fase, i el passat 3 d'octubre **van iniciar les negociacions d'adhesió, tot i que amb escenaris força diferents**. **Croàcia** -que, juntament amb els Balcans, ha estat una de les prioritats de la presidència austríaca- podria incorporar-se en els primers anys de la propera dècada, mentre que per Turquia encara no es poden precisar dates. De fet, Turquia no vol afluixar en les seves relacions amb Xipre mentre no s'aclareixi el seu horitzó europeu, que fins ara ha estat decisiu per a la democratització política i modernització econòmica del país.

Un tercer grup de països amb els quals la Unió Europea ha signat Pactes d'Associació i Estabilització - Albània, Macedònia, Bòsnia-Herzegovina, i Sèrbia i Montenegro (encara que aquest darrer país està en procés d'independència)- **aspiren també a entrar a la Unió Europea**. Però, amb el temps, sembla que la llista encara es podria ampliar amb altres aspirants, com Moldàvia, Ucraïna i Kosovo.

En aquest Consell, **els diferents Estats no van assolir un acord per establir els criteris sobre noves ampliacions a la Unió Europea**. De fet, la preocupació d'alguns països per la possible entrada de Turquia i els països dels Balcans Occidentals ha estat la causa que ha propiciat el debat sobre el possible condicionament d'ampliacions futures a la capacitat d'assimilació financera, institucional i d'acceptació de l'opinió pública europea. **És a dir, condicionar futures ampliacions a la capacitat d'absorció de la Unió** - un concepte ambigu, però que figurava ja en els acords de Copenhaguen de 1993-.

I aquest debat l'ha impulsat bàsicament França -en contra d'opinions com la del Regne Unit o del govern espanyol, que defensen la continuació del procés d'ampliació-, **ja que considera que el no dels seus ciutadans i ciutadanes al projecte de Constitució Europea, fa un any, està directament relacionat amb l'impacte de la darrera ampliació de deu països el 2004**, i amb l'anunci de la possible entrada de nous socis com Turquia -amb més de 70 milions d'habitants, i unes característiques culturals i religioses diferents de la resta de la Unió Europea-.

Finalment, però, els caps d'Estat i de govern van decidir encarregar un informe a la Comissió sobre les futures ampliacions per la tardor, que serà discutit pel Consell Europeu de desembre durant la presidència de Finlàndia, que ha començat el passat 1 de juliol.

Després del rebuig de França i Holanda al projecte de Constitució Europea, els Vint-i-cinc Estats Membres de la Unió Europea van acordar fer un any de pausa per reflexionar, i al final d'aquest període, quinze països l'han ratificada, mentre que uns altres -com el Regne Unit- no estan decidits a plantejar-ho. D'altra banda, França i Holanda rebutgen tornar a votar el mateix text, fins i tot un cop aclarit el panorama polític, després de les eleccions. En aquest punt, el Consell ha decidit posposar la decisió sobre el futur del tractat constitucional fins a finals del 2008.

La cancellera alemanya, Angela Merkel, tota vegada que aquest país presidirà la Unió Europea durant el primer semestre de 2007, ha quedat encarregada d'impulsar la reflexió mitjançant el disseny d'una estratègia de futur. I les successives presidències, Portugal i Eslovènia, hauran de prosseguir les negociacions entre els Estats que han aprovat la Constitució Europea i els que l'han rebutjat o es neguen a sotmetre-la a votació. Finalment, la presidència francesa, en el segon semestre de 2008, haurà de presentar una proposta de síntesi, que evidentment dependrà molt del govern que surti de les eleccions que celebrarà aquest país, un dels motors històrics de la integració i, a més, un dels països que van dir no al Tractat.

Per la seva banda, el president espanyol, José Luís Rodríguez Zapatero, va manifestar el desig que la Constitució entri en vigor, i que, en cas de produir-se una hipotètica revisió del Tractat, el govern està disposat a defensar el manteniment dels principis i valors fonamentals.

D'altra banda, el Consell Europeu va aprovar l'entrada d'Eslovènia a la zona euro a partir de l'1 de gener de 2007, basant-se en la proposta de la Comissió Europea i del Banc Central Europeu. Ambdues institucions consideren que Eslovènia ha complert els cinc criteris de convergència exigits -dèficit, deute, inflació, tipus de canvi i tipus d'interès- per incorporar-se a la zona euro, a la qual pertanyen actualment 12 països de la Unió Europea.

Aquesta primera ampliació de la zona euro enforteix la moneda europea, i constitueix un gran pas de cara a la plena integració econòmica i monetària de la Unió, oberta a tots els Estats membres que compleixin les condicions per accedir-hi.

En un altre àmbit, una de les prioritats de la presidència austríaca ha estat la lliure circulació de les persones, és a dir, la continuació del procés d'eliminació de controls en el marc de l'acord Schengen. I darrerament, s'ha fet un petit avenç en polítiques d'immigració i asil, així com en la gestió de fronteres exteriors. En aquest sentit, el president del govern espanyol, José Luís Rodríguez Zapatero, va destacar el salt qualitatiu que representa el suport de nou Estats Membres de la Unió a una acció per frenar l'arribada d'immigrants il·legals, amb la creació d'equips d'intervenció fronterera d'urgència, vigilància marítima i ajuda a d'Àfrica -cooperació reforçada-.

De fet, set anys després de Tampere, s'ha avançat realment, sobretot en la lluita contra la immigració il·legal, mentre que en immigració legal, cooperació amb tercers països i integració dels immigrants, hi ha hagut pocs avenços. En general, la unanimitat bloqueja la presa de decisions, i per avançar caldria aplicar el vot per majoria qualificada en el Consell i la codecisió amb el Parlament Europeu, la qual cosa es traduiria en

una major rapidesa, més eficàcia i més control democràtic. Per això, Zapatero va lamentar la falta d'una veritable política comuna i un pressupost a l'alçada del repte per combinar seguretat i llibertat.

En política exterior, entre d'altres, el Consell va decidir finançar programes a Palestina sense passar pel Govern de *Hamas* i va acordar el viatge de l'Alt Representant, Javier Solana, a Teheran.

Les prioritats de la nova presidència finlandesa (juliol-desembre 2007)

El relleu de la presidència austríaca l'ha pres Finlàndia el passat 1 de juliol, i la tindrà fins a finals de desembre d'enguany. Les prioritats d'aquesta Presidència s'organitzaran al voltant de diversos àmbits.

Per una banda, la Presidència haurà de seguir amb l'actual debat sobre els diferents candidats d'adhesió a la Unió. I, en aquest sentit, la decisió sobre la data definitiva per a la propera ampliació de Bulgària i Romania es prendrà probablement en el marc del Consell Europeu previst per al mes d'octubre.

A més, la Presidència finlandesa també haurà de supervisar les reformes de Croàcia i Turquia, sobretot en matèria d'aplicació de la legislació europea; i vetllar perquè Turquia progressi en l'acceptació del Protocol addicional de l'Acord d'Ankara, el 2006.

Pel que fa a la Constitució Europea, Finlàndia ja treballa amb estreta col·laboració amb Alemanya -país que la succeirà en la presidència comunitària el primer semestre de 2007- en la recerca de solucions a la crisi institucional oberta pel rebuig de França i Holanda a la Constitució Europea. Concretament, la Presidència finlandesa ha de preparar els documents de base sobre el projecte constitucional europeu, per tal que la propera Presidència alemanya -al primer semestre de 2007- rellanci el debat.

Un dels temes principals que assumirà Finlàndia serà el futur de la política energètica. De fet, la dependència de la Unió Europea de les importacions de petroli i gas fa del tot necessària una estratègia comuna de la Unió Europea.

Aquest país pretén iniciar el diàleg sobre energia decidit l'any passat entre els líders de la Unió Europea i l'OPEP, amb l'objectiu de discutir temes pràctics relacionats amb l'estabilitat, la transparència i la previsibilitat del mercat internacional del petroli.

Igualment, destaca la celebració d'una cimera Unió Europea-Rússia el proper 24 de novembre, on es treballarà sobre els àmbits econòmics; llibertat, seguretat i justícia; cooperació en seguretat exterior i educació, recerca i cultura. I en aquest sentit, la nova presidència té previst aprofitar el seu veïnatge amb aquest país per estrènyer les relacions amb la Unió, especialment en matèria energètica.

D'altra banda, la Presidència finlandesa té previst donar un gran impuls a la política d'innovació. En concret, l'aspecte més important al qual haurà de fer front serà el VIIè Programa Marc de R+D (2007-2013), a més d'impulsar la creació d'un nou Institut Europeu de la Tecnologia.

En matèria de societat de la informació, la presidència finlandesa vol avançar bàsicament en la seguretat de la xarxa, i iniciar la revisió del marc regulador de les comunicacions electròniques, a partir de la proposta que presentarà la Comissió aquest mes de juliol.

Tambe té **previst impulsar l'aprovació del paquet legislatiu REACH** -un sistema únic i integrat pel registre, l'avaluació i l'autorització de les substàncies químiques- i la **posada en marxa de l'Agència Europea de Productes Químics**, que tindrà la seva seu a Helsinki.

En matèria de polítiques socials, **Finlàndia s'ha proposat identificar les mesures a aplicar de 2006 a 2010 per tal d'assolir els objectius de l'estratègia de Lisboa, a més d'aprovar els principis del model de benestar escandinau relatius a la *flexisuretat*, combinant un mercat de treball flexible amb un alt nivell de protecció social.** Així, se celebrarà aquesta tardor una cimera social extraordinària per tal d'associar els interlocutors socials a aquest procés. En aquest mateix sentit, la Presidència vol impulsar les polítiques d'igualtat mitjançant la implementació efectiva d'un full de ruta per a la reconciliació entre la vida laboral i familiar.

En matèria educativa, la presidència **haurà d'adoptar el programa que estructura el suport financer que la Unió atorga en matèria d'educació i formació continuada (*Life Long Learning*)**, i posarà també l'accent en millorar la regulació i la transparència de la legislació europea, per tal que augmenti la confiança dels ciutadans vers el procés comunitari.

Finalment, en polítiques de justícia i cooperació judicial, Finlàndia vol llançar un debat sobre com desenvolupar un veritable sistema comú europeu d'asil, a més de destacar la importància de la política d'immigració -arran dels incidents a Espanya de l'arribada massiva d'immigrants africans a les costes mediterrànies i a les illes Canàries-.

Conclusions

La Unió Europea segueix avançant, tot i el rebuig de França i Holanda al projecte de Constitució Europea que ha provocat un *impasse* constitucional.

Però en un context en què la globalització amenaça perquè la competència internacional qüestiona els sistemes de protecció social; en què la immigració i l'envelliment alteren les estructures socials; en què les identitats se senten amenaçades i els països veïns mostren una inestabilitat perillosa; i quan encara és present l'amenaça terrorista, s'espera d'Europa, més que mai, que esdevingui una garantia de pau, estabilitat i prosperitat per la societat global. I perquè Europa pugui assumir aquest rol estabilitzador, la Unió Europea ha d'acompanyar la reflexió amb l'acció, i assegurar, primer de tot, la solidesa de les estructures comunitàries.

Els i les socialistes estem convençuts que amb el marc institucional en vigor, es fa molt difícil continuar amb èxit el procés d'ampliació i per això treballem per desencallar el procés constitucional. Només d'aquesta manera serà possible poder complir amb la perspectiva europea oferta als nous veïns de la Unió i fer-la compatible amb l'aprofundiment de la política comunitària.

Secretaria de Política Europea i Internacional
PSC

7 de juliol de 2006